

ЗОРНИЦА

СЕДМИЧЕНЪ ВЪСТНИКЪ.

Зорница ся издава всякой Петѣкъ. Цѣна-та за единъ годинъ е едно бѣло меджидіе и половина, а за шесть мѣсеца три четвърти отъ бѣло меджидіе. Спомоществованія-та трѣба всякога да сѣ прѣдплащени и да сѣ испращатъ въ полицѣ, въ групѣ или въ пощенскы тѣмбры (пулосе) Турскы, Иѣмскы, Прускы, Русскы или Французскы, на Редакторъ-тъ у Американъ Ханъ въ Цариградѣ.

Година I.

ЦАРИГРАДЪ, ПЕТЪКЪ, МАРТЪ 12, 1876.

Брой II.

ОСВОБОЖДЕНИЕ ОТЪ СЖЩЕ-СТВУЮЩИ-ТЪ ЗЛИНЫ.

Въ минѣлый-тъ си брой казахмы че понеже тѣзи злины пронзаятъ отъ всички-тъ чловѣци лично, то Евангеліе-то ся занимава главно съ всякой чловѣкъ лично. Сега нека разгледамы какво прѣдлага то да извърши. То не прѣдлага да освободи чловѣци-тъ отъ тѣхъ вкупомъ, като цѣлы народы или цѣлы общества, но като частны лица, едно по едно. Здравый-тъ разумъ утвърдява че другъ начинъ не е възможенъ за това. Какъ може единъ народъ да стане просвѣтенъ? Той може да стане просвѣтенъ само тогава когато частны-тъ лица, които го съставляватъ, едно по едно, станѣтъ просвѣтени. Какъ може единъ народъ да стане богатъ? Той може да ся убогати само тогава когато частны-тъ лица, които го съставляватъ, едно по едно, улучатъ вещественно-то си състояніе. Какъ може единъ народъ да стане нравственъ и добродѣтеленъ? Той може да стане такъвъ само тогава когато частны-тъ лица, които го съставляватъ, едно по едно, станѣтъ добродѣтелни. Този начинъ може да ся види твърдѣ медленъ, но другъ нѣма, и, ако и да ни ся вижда медленъ, той е вѣренъ, и слѣдствія-та му сѣ здравы и трайны. Евангеліе-то прочее прѣдлага да освободи чловѣци-тъ лично отъ тѣзи злины. За тѣзи цѣль то прѣдлага да ги прѣобразува, всякого отъ тѣхъ лично. Какво е обаче прѣобразование-то, което то прѣдлага? То не прѣдлага едно прѣобразование, косто да е само по име, а не въ сжщность. То не прѣдлага чловѣци-тъ съ суетнѣж-тъ надеждѣ, че само съ усвоеніе-то на нѣкое име, даже на свято-то име христіянинъ, освобожденіе-то отъ могущественнѣж-тъ силѣ на тѣзи злины може да ся придобие. Прѣобразование-то, което то прѣдлага не е само по име, но едно сжщинско прѣобразование. Нито пакъ то прѣдлага просто едно вънкашно прѣобразование. То не прѣдлага чловѣци-тъ съ суетнѣж-тъ надеждѣ, че тѣ може да ся освободятъ отъ тѣзи злины само чрѣзъ едно вънкашно церемоніално съединеніе съ нѣкое какво да е учреждение, даже съ божественно-то учреждение, т. е. съ Церквѣж-тъ Христовѣж. Напротивъ, то прѣдлага да извърши едно вътрѣшно прѣобразование въ самый-тъ характеръ на самага чловѣка. Нито пакъ то прѣдлага едно частно прѣобразование, което да ся ограничи въ освобожденіе-то му само отъ нѣкои видове злины, даже отъ най-лошы-тъ, тогава когато други-тъ видове ще си останѣтъ да развратяватъ и да съсыпватъ чловѣци-тъ. Евангеліе-то не прѣдлага чловѣци-тъ, както тѣ често прѣдлага-

вать себе си, съ суетнѣж-тъ надеждѣ, че ако тѣ ся освободятъ отъ този или онзи частенъ видъ злины, тогава тѣх-но-то освобожденіе ще бѣде пълно. Евангеліе-то припознава фактъ-тъ, че всички-тъ разни видове злины, ако и да не сѣ отъ еднакъвъ степенъ, сѣ всички-тъ сжщественно лошы; и още, че тѣ сѣ всички-тъ тѣсно свързаны, така щото ако чловѣци-тъ да можа-хъ приврѣменно да ся освободятъ отъ всички-тъ видове злины освѣнъ отъ единъ, този единъ видъ ще породи наскоро други, и чловѣци-тъ ще паднатъ наскоро въ прежно-то си окаянно състояніе. Евангеліе-то прочее прѣдлага да освободи чловѣци-тъ не само отъ единъ, или отъ много, но отъ всички-тъ видове злины.

Евангеліе-то нито пакъ прѣдлага да освободи чловѣци-тъ само отъ вънкашны-тъ явленія на тѣзи злины. То не прѣдлага чловѣци-тъ съ суетнѣж-тъ надеждѣ, че тѣ сѣ придобили сжщинско освобожденіе отъ тѣзи злины, когато тѣ сѣ ограничили само дѣйствія-та имъ или сѣ спрѣли по-срамотны-тъ имъ явленія. Евангеліе-то не прѣдлага да назове тѣзи злины съ по-благозвучны имена, да ги украси съ по-привлекателны одежды, и да ги прѣдстави по единъ начинъ по-учтивъ и по-сѣобразенъ съ идеи-тъ на 19-ый вѣкъ. Евангеліе-то, напротивъ, прѣдлага да освободи чловѣци-тъ отъ самы-тъ начала на злины-тъ, и да ги искорени отъ сърдця-та имъ. То прѣдлага да прѣобразува нравственно-то естество на чловѣка, така щото нравственны-тъ му наклонности сѣвсѣмъ да ся измѣнятъ. Това нравственно прѣобразование, косто Евангеліе-то прѣдлага да извърши въ всякой чловѣкъ, е толкова обширно, толкова дълбоко и толкова коренно, щото Евангеліе-то го нарича едно поворожденіе. Споредъ Евангеліе-то, чловѣкъ-тъ, въ когото това коренно нравственно прѣобразование ся е извършило, става, така да кажемъ, единъ *новъ чловѣкъ*. Той като че да ся е родилъ пакъ. Сжщность-та на душѣж-тъ наистинѣ не ся е измѣнила, нито пакъ нѣкои новы способности и сѣ ся придали, но нравственно-то ѣ състояніе и наклонности-тъ ѣ сжвѣршенно сѣ ся измѣнили. Това нравственно възобновленіе може да не ся усъвършенствува изведнѣждъ, но когато стане дѣйствително веднѣждъ, то навѣрно ще напредне постепенно къмъ усъвършенствованіе-то; и онова, което ся е починило на земѣж-тъ, ще ся довърши на небе-то.

Слѣдствія-та на това нравственно възобновленіе сѣ наистинѣ чудесны, даже въ този свѣтъ. Чловѣци-тъ въ такъвъ случай не ся прилѣпятъ вече къмъ зло-то и не отхвърлятъ доброто; напротивъ, тѣ клонятъ къмъ добро-

то, и ся гнусають отъ зло-то. Тѣ не ся водятъ вече благосклонно отъ славолубіе, сластолюбіе и себелюбіе. Владѣтель-тъ, на когото нравственно-то естество ся е възобновило по този начинъ, не ще управлява вече за своѣж-тъ си славъ, но въ интересъ-тъ на подданици-тъ си. Подданици-тъ, на които нравственно-то естество ся е възобновило по този начинъ, ще отдавать радостно онова, което подобава, на онѣзи, които иматъ власть. Чловѣци-тъ вече не ще прѣдѣлѣватъ и не ще повреждатъ други-тъ за да умножатъ свое-то богатство. Богати-тъ не ще ся прѣдѣлѣватъ вече на роскошность, но ще припознаѣтъ че всичко онова, що иматъ, сѣ го пріели отъ Бога и че Нему ще дадѣтъ отчетъ за начинъ-тъ по който тѣ го употребляватъ, и за това тѣ радостно ще го посвятятъ, колко-то могатъ, на благодѣтели дѣла. Учени-тъ не ще ся гордѣятъ вече съ знанія-та си, но смиренно ще поучаватъ невѣжы-тъ. Съ единъ рѣчь, чрѣзъ това нравственно възобновленіе, себелюбіе-то не ще владѣе вече въ чловѣческо-то сърдце, но на негово мѣсто ще владѣе искренна любовь къмъ Бога и къмъ чловѣка.

Не е ли очевидно, че до когато чловѣци-тъ обичатъ себе си върховно, а завиждатъ на подобны-тъ си и ги ненавиждатъ, въ който земѣж и да живѣятъ, была тя Африканска или Европейска, или подъ какъвто образъ правленіе, или въ каквото вещественно или умственно състояніе и да ся намиратъ, тѣ ще слѣдватъ да прѣдѣлѣватъ, да измамватъ, да клеветятъ и да угнѣтѣватъ единъ другыго? Тогава ето ти адско-то царство и адеки-тъ мѣкы тука на земѣж-тъ. Не е ли очевидно още, че до колкото чловѣци-тъ иматъ искреннѣж любовь къмъ Бога и къмъ подобны-тъ си, тѣ ще прѣстанѣтъ отъ да прѣдѣлѣватъ, да клеветятъ и да угнѣтѣватъ единъ другыго? Тогава ето ти царство-то небесно и блаженство-то му тука на земѣж-тъ.

Евангеліе-то прочее прѣдлага да изгони изъ сърдце-то на всякой чловѣкъ себелюбіе-то и на негово мѣсто да въведе искреннѣж любовь къмъ Бога и къмъ подобны-тъ му. Средства-та, чрѣзъ които такава любовь може да ся произведе въ чловѣческы-тъ сърдця, ще разгледамы по-послѣ.

Що е икономія? — Икономія-та е баща на честность-тъ, на свободѣж-тъ, на спокойствіе-то, на умѣренность-тъ, на веселость-тъ и на здравіе-то; а расточительность-та е единъ жестокъ и лукавъ врагъ, който вкарва постепенно послѣдователи-тъ ѣ въ зависимость и въ дългове; т. е. тя ги туря въ оковы.

«ПО-БЛАЖЕНО Е ДА ДАВА НѢКОЙ ОТКОЛКОТО ДА ЗЕМА».

Наистинѣж добръ е да пріемамы добрини, но умно-то изреченіе на Спасителя нашего обявява, че още по-добръ е да давамы отколкото да земамы. Едно благодѣтелно дѣло, прочее, е не само една голѣма добрина за оногова комуто ся прави, но то е още по-голѣма добрина за оногова отъ когото ся прави. Още въ 4-ый вѣкъ Св. Ив. Златоустъ е развилъ това начало твърдѣ ясно. Въ девето-то си слово върху посланіе-то къ Филиппіаномъ, той казва че Началникъ-тъ на Церквѣж-тъ е прѣдпочиталъ да държи нѣкои отъ ученици-тъ си въ лишеніе, така щото други да могатъ да ги освободятъ отъ лишенія-та имъ; че той направилъ служители-тъ си да очакватъ поддържаніе-то си отъ Церквѣж-тъ, така щото послѣдныя-та да може да ся ползува отъ помощъ-тъж, който тя дава на служители-тъ му. Той прибавя че Богъ е можалъ да направилъ служители-тъ си изобилны въ всичко, но той избралъ да ги остави въ бѣдно положеніе за доброто на слушатели-тъ имъ, така щото тѣзи слушатели да могатъ да ся воспользуютъ отъ помощъ-тъж, който даватъ на лишенны-тъ си служители, и по този начинъ да ся научатъ отъ своѣж собствениж опытность колко по-блажено е да давамы отколкото да пріемамы.

ОБЛЕКЧЕНІЯ ЧРѢЗЪ МОЛИТВЫ.

Съ колко товары смы обрѣменени всици; съ колко грижы смы смутены, и съ колко скърби опечалени. Какво да правимъ съ тѣзи товары, грижы и скърби? Какъ можемъ да ся избавимъ отъ тѣхъ? Напрасно ще уповавамы на свои-тъ си старанія за избавленіе; ный нѣмамы силѣ да отмахнемъ тѣзи товары отъ себе си. Напрасно ще търсимъ помощъ отъ земны-тъ си пріатели; тѣ сѣ натоварени съ грижы и скърби както и ный. Има, обаче, единъ който може да облегчи всици-тъ ни товары и скърби, и той ны ками да отивамы при него въ всеко врѣме на нуждѣж и да му излагамы всици-тъ си грижы. «Призови мя въ скърбенъ день; ще тя избавѣж, и ще мя прославишь». «Въззови къмъ мене, и ще ти отговорѣж, и ще ти покажъ голѣмы и тайны нѣща, които не знаешь». «Просѣте и ще ви ся даде; търсѣте и ще вамъ брѣтѣ; хлопайте и ще ви ся отвори».

Колко свидѣтели има, че общанія-та на Небесный нн Отецъ сѣ вѣрны. Мнозина могатъ да свидѣлствуватъ съ радость, че когато сѣ търсили помощъ и утѣшеніе отъ Бога чрѣзъ усърдны молитвы, товари-тъ имъ сѣ ся

облекчавали и скърби-тъ имъ сж ся намалявали. Когато Яковъ отиваше да посрѣдне брата си Исава и ся бо-еше да не бы той да го погуби, той призва Господа въ утѣшеніе-то си и ся молише: «Избави мя, молиж ти ся, отъ ржж-тъ на брата ми, отъ ржж-тъ на Исава; защото ся боиж отъ него, като дойде да не бы да не мя поразн, и майжж и чада». Господь чу молитвж-тъ му и го избави. Сърдце-то на Исава ся смѣкчи къмъ Иакова. На другий день, когато тѣ ся приближихъ, Исава припиж та сръщнж Иакова и го пригжриж.

Колко страшно бѣше състояніе-то на Иона въ коремъ-тъ на рибж-тъ, по той извика къмъ Господа, и Господь го избави.

Когато Ап. Петръ бѣше затворенъ въ тъмницж-тъ и ся пазяше тамъ отъ стражж-тъ, ученици-тъ Христови выкажж къмъ Господа непрѣстанно, и Господь прати единъ Ангелъ да го избави. Тѣй сжщо и Авраамъ, Моисей, Самуилъ, Илія, Давидъ, Данаилъ, и голѣмо множество отъ древни-тъ и отъ нинѣшны-тъ благочестивы хора свидѣ-телствувать: «Въ скърбъ призважъ Господа: Господь мя послуша, и даде шпринж». Нанстнж ный пѣмамы право да очаквамы отъ Бога да прави чудеса за наше-то избавленіе; има, обаче, разны начини, по които Богъ може да облекчи състояніе-то ни безъ да прави чудеса. Понѣкога той може да вдигне самы-тъ грижж и бремена отъ насъ; а по-нѣкога може да не вдигне бремена-та, но да увеличи силы-тъ ни и да утѣшава сръдце-та ни тѣй, щото грижж-тъ и товари-тъ ще ни ся видятъ много по-леки.

Опытность-та на опѣзи, които сж търсили помощь и утѣшеніе отъ Бога, трѣбва да ны насърдчи и ный да търсимъ помощь и облекченіе отъ него всѣкой день. Богъ е *свѣренъ* и ще испълнява *обѣщанія-та* си.

ПРІЯТЕЛСТВО.

Пріятелство-то изисква дѣла.

Пріятель обыча всякога, и братъ ся ражда за нуждо врѣме.

Онова пріятелство не ще ся продължава до край, косто е станжло съ нѣкоіж себелюбивж цѣль.

Не ставай пріятель съ всякого набѣрзо, и когато имашъ единъ пріятель не ся раздѣляй отъ него набѣрзо.

Напушаніе-то на единъ наклеветенъ пріятель е едно безчестно дѣло.

Ако откажешъ да спомогнешъ на единъ пріятель въ врѣме на нуждъ, то твое-то пріятелство не е истинско.

Истинскы-тъ пріятелн ны посѣщавать, когато смы въ добро състояніе, съ призовжж, а когато смы въ бѣдно състояніе, тѣ дожджж безъ да бжжджтъ призовани.

Най-непоколебимо-то пріятелство бива въ врѣме на лошо състояніе; както желѣзо-то бива най-сплно съединено отъ най-буйный-тъ пламжкъ.

Древни Корони и Вѣнци.

КОРОНА.

Двѣ отличны Еврейскы думы има за коронж. Една-та означава малжж коронж, епископскж коронж, вѣнецъ; а друга-та — царскж коронж. Първа-та е била просто единъ вѣнецъ, разнообразно украсенъ. Младожени-тъ и отъ два-та пола сж носили вѣнци въ день-тъ на женитбж-тъ си, Иис. 3; 11. Из. 16; 12. Царскы-тъ вѣнци сж били по нѣкога бѣлы врьскы или шириты, завръзаны около чело-то, краища-та на които сж падали на вратъ-тъ; или сж били направены отъ златнж тъканъ, украсены съ безцѣнны камъни. Вѣнецъ-тъ на Еврейскый-тъ първосвященникъ е бѣлъ една златна плочница, завръзана съ синъ ширитъ, Исх. 28; 36. 39; 30. По нѣкога вѣнецъ-тъ е бѣвалъ отъ чисто злато и ся е носялъ отъ царіе-тъ, 2 Лѣт. 23; 11, и понѣкога, когато тѣ сж отивали на бой, 2 Цар. 1; 10. 12; 30. Той ся е носялъ и отъ царицы-тъ, Есѣ. 2; 17. Вѣнецъ-тъ е знакъ на почетъ, на власть и на вѣченъ животъ, Прит. 12; 4. Плачъ Іер. 5; 16. 1 Пет. 5; 4. Вѣнци-тъ сж ся давали на сполучливы съперници въ Гръцкы-тъ публичны игры, за които часто ся споменува въ Послания-та, 2 Тим. 4; 7, 8.

Туземци-тъ въ Сръднжж Африкж ловятъ маймуны-тъ по слѣдующий начинъ. Маймуны-тъ сж много лукавы и не можжтъ да ся ловятъ лесно; но тѣ обычатъ да пѣжжтъ опиватели питіета, и когато единъ сѣждъ съ вино или ракія ся постави дѣто тѣ ходятъ, тѣ ся опивать, и тогава челоуѣци-тъ лесно ги ловятъ. Като ги хванжжтъ, тѣ ги турятъ въ решеткж (кафесъ). Когато истрѣзжжжтъ отъ пиянство-то си, ловци-тъ имъ даватъ пакъ да пѣжжтъ опиватели питіета до дѣто навикнжтъ на затворенно-то си положеніе и бивать готовы да служатъ на плѣнители-тъ си.

Не лови ли и Сатана по този начинъ много челоуѣци чрѣзъ опиватели питіета? Колко души той е плѣнилъ по този начинъ и послѣ ги е подчинилъ на най-ниско робство. Но челоуѣци-тъ трѣбва да сж по-мждри отъ маймуны-тъ, и като виждатъ колко хыляды души Сатана поробва всѣкож годинж чрѣзъ вино и ракія, тѣ трѣбва съвѣжж да странятъ отъ тѣзи отровны питіета и отъ примжж-тъ на Сатанж.

Истинность-та е единъ краеуголенъ камъкъ въ характеръ-тъ на челоуѣци-тъ, и ако този краеуголенъ камъкъ не е положенъ твърдо въ младость-тъ имъ, отпослѣ ще има выжжгы едно слабо мѣсто въ основаніе-то.

ФРАНЦЪ ДЕАКЪ.

Единъ челоуѣкъ, на когото животъ-тъ е бѣлъ толкозъ славенъ, непороченъ и само-отверженъ, както Францъ Деакъ, заслужва повече отколкото едно мимоходно спомянуваніе за смъртъ-тъ му. Почести-тъ отдадены на погрѣбеніе-то му отъ Австрійскый-тъ Императоръ, на когото Деакъ бѣше за дълго врѣме противникъ и всеобща-та скърбъ на Унгаріж, сж явны доказателства на движеніе-то, което пріятелн и непріятелн питаяжж къмъ неговж-тъ личность.

Нанстнж, нарѣдко ся е случвало хора-та да почетжтъ съ толкозъ всеобщо въсхышеніе такжвъ единъ безпачтенъ и благороденъ характеръ; при всичко туй, ный можемъ каза че отъ вснжжж-тъ хора Деакъ най-малко ся е трудилъ да придобие славж и честь. Само-отверженіе-то е най-высокий-тъ показалецъ на истинскый-тъ патриотизмъ. Само-отверженіе-то на Деака, достигваше до Донъ-Кишотство. Той избѣгваше почетны-тъ и суетны титулы, които толкозъ много ся ревнятъ на хора-та. Той имаше почти Диогенско прѣзрѣніе къмъ высокы санове и Правительственны службы; и само тогава пріемаше службж, когато знаеше че ще може, по този начинъ, да принесе полжж на милж-тъ си Унгаріж.

Този знаменитъ мжжъ умрѣ на 73 годишнж възржсть. Отъ много години насамъ здравіе-то му ся бѣше повредило, и много пакти го очаквахъ да умрѣ. Сѣкый пакъ когато ся разболѣваше, цѣла Унгарія съ нетърпѣніе очакваше новины за здравіе-то му, и когато ся случаше да оздравя, то и най-сыромашка-та колыба покрай Дунава ся радаваше. По-главны-тъ събитія на живота му заслужувать единъ краткжтъ погледъ. Сынъ на единъ доста богатичкж земледѣлецъ отъ областъ-тъ Залж, той отрано още упозна онеправдания-та които Унгарія тѣгляше отъ Хабсбурцы-тъ и ся рѣши да посвети цѣлый-тъ си животъ за Унгарско-то освобожденіе. Когато бѣше на двадесять и три години, той зѣ живо участіе въ тогавашно-то Унгарско движеніе. Угнѣтително-то управление, подъ което въ него врѣме Унгарія стѣнеше, прѣдставляваше голѣмы затрудненія на това народно движеніе; но гласъ-тъ на Францъ Деака на сѣкжждъ насърдаваше стремленія-та на народа къмъ мѣстнж независимость. Деакъ не бѣше Републиканецъ, нито пакъ желаяше учрѣжденіе-то на едно Демократическо управление. Най-ревностно-то му желаніе бѣше да въстанови древно-то Унгарско Царство, въспомнаніе-то за славны-тъ дѣла на които още ся спазваше въ народны-тъ прѣданія. Той блануваше за едно съвършенно отдѣленіе на Унгаріж отъ Австрійскж-тъ Имперіж, възобновленіе-то на Желѣзнж-тъ и Коронж, провъзгласяваніе-то на единъ Унгарецъ за Царъ, и учрѣжденіе-то на единъ свободно-конституціоналж Монархіж.

Седемъ години слѣдъ появленіе-то му като народенъ поборникъ и двигатель, една Унгарска Діета (народно събрание) ся събра въ Пресбургъ. Деакъ, който бѣ избранъ за Прѣдставитель на Залж, присѣтствува на това събрание. Тѣзи Діета искаше Конституцій и особно Министерство за Унгаріж. Краснорѣчіе-то, ентусіазмъ-тъ и мждрость-та на Деака, наскоро го

поставихъ за припознатъ началникъ партіжж-тъ си и за главенъ водитъ на Събрание-то. Кошютъ бѣше вое-тель-тъ на радикалскы-тъ Републикцы; и до толкова строго говоряше съ щу Правителство-то, щото, въ 1844-тъ го запрѣжж въ затворъ. Деакъ станж главатаръ на противнжж-тъ стѣнж (опозиційж-тъ) на Парламента. Конецъ Императоръ-тъ разбра че бѣше по-умно да задоволи, отколкото да угнѣтѣва, Унгаріж. Деакъ принадлежеше на умѣреннжж-тъ партіж, коя бѣше всѣкога готова да пріеме такы устъпкы, които бѣжж дали дѣйствително самоуправленіе на Унгаріж. Тѣ бѣше не само краснорѣчивъ витія (ораторъ) и родолюбивъ патриотъ, но мждръ дипломатъ. Макарь Императоръ-тъ и да не рачеше да пріеме напѣл Деаковж-тъ программж, Унгарскый-дипломатъ обаче рѣши да ся отзове и крепко къмъ примирителный-тъ дѣлъ на Императора и да докара едно спогожденіе. Слѣдъ много-шумны разговорянія въ Діетж-тъ, славно-то спогожденіе на 1840 ся склочи. Деакъ тогдава ся оттегли отъ общественный-тъ животъ до 1848, когато го поканихъ да стане Министъръ на Правосудіе-тъ въ Кабинета на Контъ Багіяни. Кошютъ пакъ бѣше ся появилъ въ Парламентъ и прѣзъ Септемврія на 1848-тъ години, сполучи да придобие едно выше гласіе противно на Министерство-то и Деакъ отведнжжж ся даде оставкжж. На другж-тъ годинж той напраздно са опыта да направи друго едн спогожденіе между Унгаріж и Австрійж и по причинж на нѣкои си неговы слова, които Правителство-то сматриш за прѣдателскы, тѣ го хвърлихъ въ тъмницж. Като ся освободи отъ затворъ,

той пакъ ся оттегли да живѣе на чифлика си и ся занимаваше съ книженны занятія. Австрійско-то Министерство му прѣдлагаше разны службы, но той ся отказа да ги пріеме; и само въ 1860, когато Унгарія ся сдобн съ една Конституційж, той пакъ ся появи въ общественный-тъ животъ и присѣтствува на Діетж-тъ като Прѣдставитель на Пещж. Той ся стараяше съ вснжжж-тъ ревность хемъ да спогоди Унгаріж съ Имперіжж-тъ, хемъ да упазн сношенія-та ѣ съ Австрійж. На конецъ, прѣзъ войнжж-тъ на 1866, Пруссія побѣди и съкруши Австрійж въ биткжж-тъ при Садовж. Унгарскый-тъ патриотъ намѣри благопріятенъ случай за да исплнн желаніе-то си, и Унгарія ся сдобн съ самоуправленіе, съ особенно и независимо Министерство и законодателно тѣло, и Императоръ-тъ Францъ Іосифъ отиде лично въ Пещж и ся вѣнча за Унгарскый Царъ. Главна-та цѣль на Деаковжж-тъ животъ ся виждаше исплнена, и заради това той ся оттегли отъ политическый-тъ животъ. Унгарія му бѣше признателнж за услуги-тъ които той ѣ направи, а Императоръ-тъ го почиташе и обычаше. Нъ той съвършенно са отричаше да постѣпи въ Правительственнж службы, или да пріеме титулы, орденны (ишаны) и пенсіи, макарь и да го каняхж твърдѣ много. Той можаше да стане Върховенъ Министъръ на Унгаріж, но и отъ тѣзи службы той положително ся отказа.

Когато Францъ Іосифъ отиде въ Пещж, той посѣти Деака и го слияше да земе портрета му за подарѣкъ. Императорскы-тъ увѣщанія обаче останжжж суетны; тогдава красна-та Им-

Императрица ся потруди да го убѣди да е не пейный-тъ. Той го прие; но този щѣше едничкий-тъ подарѣкъ, който тѣ можехъ да го накаратъ да приеме. Той бѣше адвокатинъ, по той ся занимаваше съ това званіе не за да ся е богати, а само отъ любовь къмъ правдѣ-тъ. За много години той не зема-ше нито счупенъ паръ отъ онѣзи коп-шеи той ся заемаше да защищава прѣдъ тѣхъ довища-та. Щомъ като ся убѣдяше се тѣжба-та (давя-та) на нѣкого е не праведна, той веднага приемише да го защищава; никаква заплата, колкото го-лѣма и да бѣше, не можаше да го накара оная покровителствува еднѣ странѣ, кой-а то той мисляше за кривж. Роденъ си-ромахъ, той си останѣ и до край си-ромахъ, живѣющъ съ еднѣ почти аске-тическѣ простотѣ. Както въ частны-тъ тѣхъ дѣла, тѣй и въ общы-тъ съборы, той бѣше простодушенъ и правдолю-бивъ. Той никога не лицемерствуваше, и едничко-то нѣщо което изыскваше отъ партій-тъ си бѣше постоянство и довѣренность. Народны-тъ исторіи утверди на рѣдко ся украшаватъ съ та-къвъ отличенъ характеръ; и ако жела-ния-та и права-та на народы-тъ ся у-правляваха отъ такыва мѣжѣ като Де-лака, то успѣхъ-тъ имъ бы былъ много по-вѣренъ, и слѣдствія-та имъ — мно-го по-трайны.

А. Горский.

Первоначално-то образование. — Една вечеръ като сѣдѣхъ при масъ-тъ си и ся занимавахъ съ шевъ, вниманіе-то ми ся привлече отъ еднѣ купъ у-чебницы, които бѣхъ близо при мене. Всякой еднѣ отъ тѣхъ притязываше да има прѣвѣсходство надъ другы-тъ, и да е най-важный-тъ за чловѣка. Когато тѣ ми привлѣкохъ вниманіе-то за прѣвъ пѣтъ, Исторія-та почнѣ да ся хвали: «Азъ съмъ най-полезна-та кни-га на свѣтъ-тъ. Кой бы далъ едно по-знаніе за минжли-тъ вѣкове на свѣтъ-тъ, ако да не быхъ азъ? Коя друга книга съдържа описаніе-то на слава-тъ на военны-тъ и на държавны-тъ мѣ-жѣ, и на всѣкы-тъ великы дѣла въ минжли-тъ вѣкове? На страницы-тъ на Исторіѣ-тъ ще бѣдѣтъ написаны ве-лики-тъ дѣла, които сѣ ся случили прѣзъ минжли-тъ нѣколко години». — «Спри, пухотхвалнико!» извика Землеописа-ніе-то: «Азъ мислѣхъ че можъ да при-тизавамъ прѣвѣсходство даже надъ те-бе, колкото велика и да си! Кой бы зналъ даже че има еднѣ свѣтъ, ако да не бѣхъ *моя-тъ страници*? Азъ описвамъ държавы-тъ, казвамъ дѣ ся напиратъ океани-тъ, морета-та, рѣкы-тъ и пр. пр., и даже какви различни народи населяватъ разны-тъ части на земѣ-тъ. Ако да не бѣхъ азъ, щѣше ли да ся знае даже че земя-та е вал-честа?» — «Доста, пріятелю Землео-писаніе!» извика Физика-та. «Нѣй при-познавамы важность-тъ ви; но пріате-ли мои, ако да не бѣхъ азъ, кой бы проумѣлъ защо ябълка-та пада на зе-мѣ-тъ, вмѣсто да ся издига къмъ небе-то? Кой бы можалъ да проумѣе законъ-тъ на всемірно-то притяжаніе, или дру-гы-тъ законы, които управляютъ зе-мѣ-тъ? Кой бы можалъ да каже какъ става пара-та слуга на чловѣка; или какъ отиватъ новины-тъ по телеграф-ческѣ-тъ жицѣ?» — «Спри твое-то надпирваніе» извика еднѣ Букварче. «Трѣба да знаете че азъ съмъ най-велика-та книга между васъ! Ако да не бѣхъ тѣзи буквы на страницы-тъ

ми, никоя отъ васъ не бы сществу-вала: вый дѣжите на мене всичко-то си величіе; безъ мене, вый сте нищо». Всичкы-тъ си наведоха главы-тъ по-срамены.

РАБОТНИЦИ И МАШИНЫ.

Чловѣкъ има по-много нужды отъ кое да е друго животно въ този свѣтъ. Но ако и да е подаренъ съ върховны способности, той самъ безъ помощъ отъ нѣкаквы оръдія или машины не може да ся снабди съ нужности-тъ си. Той *трѣба, ще не ще, да употре-блява машины*. Машины-тъ, както про-сты-тъ тѣй и сложны-тъ, сѣ назначе-ны да помагатъ на чловѣка, да улѣк-чаватъ работы-тъ му и да увеличаватъ производительность-тъ на трудове-тъ му, и тѣй да направятъ поминѣкъ-тъ му по-ефтинъ и по-спокоенъ. Нека ся разяснимъ.

Чловѣкъ има нуждѣ за хранѣ. Но какъ може тѣзи храна да ся придобѣе? Всѣкой ще каже че земя-та трѣба да ся работи. Необходимо нужно е да ся разбѣркува почва-та и тогава да ся сѣе жито-то, кукурузъ-тъ, земя-то и пр. Може ли чловѣкъ да извърши то-ва съ *голы рѣцѣ*? Никакъ. За да из-върши това, той може да разрава земѣ-тъ съ колове, може да ѣхъ копае съ лопаты, може да направи еднѣ про-сто рало, да хване нѣколко работници да го теглятъ и тѣй да оре; или може да впрѣгне волове, биволе или коніе, или, най-послѣ, може да си купи по-уствѣршенствовано рало, или машинѣ за ораніе, и тѣй да оре земѣ-тъ. Тѣ-зи сѣ разни-тъ начини, по които зе-мя-та може да ся приготви за сѣме-на-та.

Да кажемъ, че земя-та ся изора и посѣ, и че нива-та е готова да ся жь-не. Какъ да ся върши това? Чловѣкъ може да къса класове-тъ или стрѣко-ве-тъ просто съ рѣцѣ-тъ си, може да ги рѣже съ ножъ или съ ножицы, да ги жьне съ сѣрпъ, да ги коси съ косѣ, или да употребѣи уствѣршенствованнѣ-тъ машинѣ за жьненіе и съ неѣхъ да свѣрши работѣ-тъ. Но това не стига. Жито-то трѣба да ся отдѣля отъ плѣ-вѣ-тъ и да ся отвѣва. И какъ? Чло-вѣкъ може да тріе класове-тъ съ рѣ-цѣ, да ги чука съ бухалкы, да върше снопе-то съ диканы и волове или коніе, или, най-послѣ, може да си зе-ме еднѣ искуснѣ машинѣ за върханіе и съ неѣхъ да овѣрше снопе-то си и да отвѣе жито-то.

Кой начинъ за ораніе е по-по-лезенъ и по-мѣдръ? Съ колове ли да ся разрава земя-та, съ лопаты и мо-тики ли да ся копае, или съ рало да ся оре? Кой начинъ е по-полезенъ за жьненіе, съ рѣцѣ ли ся късатъ класо-ве-тъ и стрѣкове-тъ, съ ножъ и ножи-цы ли да ся рѣжатъ, или съ сѣрпове и косы да ся жьнатъ? Какъ е по-до-брѣ да вършемъ снопа-та си, съ го-лы рѣцѣ ли да ги трѣкамы, съ бухалкы ли да ги чукамы, или съ коніе и ди-каны да ги вършемъ? Кой чловѣкъ е толкова слабоуменъ днесъ, щото да утвърдява че съ го-лы рѣцѣ по-до-брѣ ся жьне нежели съ ножъ или съ ножи-цы, че съ ножъ и ножицы е по-до-брѣ нежели съ сѣрпове? Всѣкой ясно види че чловѣкъ не може да работи земѣ-тъ и да си приготви хранѣ безъ ма-шины. Още че ако за тѣзи работѣ ся употребляваха само просты-тъ оръдія, мотики и лопаты, то бѣдность-та на

чловѣческый родъ щѣше да е много голѣма. Въ земледѣліе-то щѣше да има много работа, по това щѣше да е само-то занятіе на хора-та. Полета-то щѣхъ да сѣхъ нѣлы съ работници отъ сутринъ до вечеръ, по пакъ тѣ е-двамъ щѣхъ да искаратъ хранѣ за се-бе си. Тѣ не щѣхъ да иматъ врѣме за да си приготвятъ облѣка и жилища, ни-то да ся учатъ, и щѣхъ да живѣятъ почти въ дѣво сѣстоаніе.

Тукъ може нѣкой да попыта: «Кой утвърдява днесъ, че съ колове или съ лопаты и мотики е по-до-брѣ да ся оре нежели съ рало? Или че съ рѣцѣ да ся косятъ класове-тъ, или съ поже-ве и ножицы да ся рѣжатъ е по-до-брѣ нежели съ сѣрпове?» — Никой, но чакай малко. Нека вървимъ наредъ въ разсѣжденія-та си. Нѣй дойдохмы до рало-то, сѣрпъ-тъ и диканы-тъ. Днесъ всичкы сѣ съгласни, че е по-до-брѣ да ся оре земя-та съ рало нежели да ся копае съ лопаты и мотики, че е по-до-брѣ да ся жьне и да ся коси съ сѣр-пове нежели съ пожеве и ножицы. По нѣкои ся спиратъ тука и мислятъ, че уствѣршенствованны-тъ машинѣ за жь-неніе, косеніе, върханіе и много други, както и желѣзницы-тъ, не бива да ся употребляватъ, защото, споредъ тѣхъ, тѣ сѣ вредителны, понеже лишаватъ мнозина отъ работѣ. Но ако това мнѣ-ніе е право, то по сщѣхъ-тъ логикѣ може да ся заключи, че ще е по до-брѣ да ся жьне съ ножицы нежели съ сѣрпове, защото тогава щѣше, споредъ тѣхъ, да има повече работа. Една ни-ва щѣше да е доста да работятъ на неѣхъ десетина работници за цѣлѣ се-дмичъ; това, обаче, щѣше да е бѣденъ поминѣкъ. Но както не е нито мѣдро, нито право да ся утвърдява че ножи-цы сѣ по-до-брѣ за жьненіе нежели сѣрпове, или че бухалкы-тъ сѣ по-до-бры за върханіе нежели диканы-тъ, тѣй сщѣ не е нито мѣдро нито право да ся утвърдява че по-до-брѣ да ся жь-не и да ся коси съ сѣрпове и съ косы нежели съ искусны-тъ машинѣ за жь-неніе и за косеніе, и да ся върше съ диканы нежели съ машинѣ-тъ за вър-ханіе. Както съ бухалкѣ да ся върше е по-до-брѣ нежели съ го-лы рѣцѣ, и съ диканы по-до-брѣ нежели съ бухалкы, тѣй сщѣ и съ машинѣ-тъ за върха-ніе е по-до-брѣ нежели съ диканы-тъ. Така и машинѣ-тъ за косеніе и за жь-неніе сѣ по-полезны за чловѣка въ тѣ-зи службы нежели косы-тъ и сѣрпове-тъ. И както съ въвожданіе-то на косы-тъ, на сѣрпове-тъ и на диканы-тъ сѣсто-аніе-то на чловѣцы-тъ не е станѣло по-лошо, по по-добро, нито пакъ нѣ-кой по тѣзи причинѣ е останѣлъ безъ работѣ, тѣй сщѣ и съ въвожданіе-то на по-искусны-тъ машинѣ за косеніе, жьненіе, върханіе и пр. нѣма да ся по-вреди чловѣческый родъ, нито ще о-станѣтъ нѣкои безъ работѣ.

Всѣкой народъ, който желае да у-спѣва и да благоденствува, трѣба да въвежда тѣзи уствѣршенствованы ма-шины. Тѣ не сѣ неприятели, но благо-дѣтели на чловѣческый родъ. Тѣ у-лѣкчаватъ работѣ-тъ на земледѣлецъ-тъ, увеличаватъ производительность-тъ на трудове-тъ му, и му доставятъ до-волно врѣме да ся учи и да напѣрѣва въ знаніе. Една срѣдна машина за жь-неніе ще жьне колкото десетъ души или колкото еднѣ чловѣкъ за десетъ дни. Една срѣдна машина за върханіе съ еднѣ копъ ще свѣрши работѣ за 15 чловѣцы. Тѣзи машинѣ вършатъ

снопе-то, отдѣлятъ жито-то отъ плѣ-вѣ-тъ и го отвѣватъ. Има машинѣ, които отвѣватъ по 80 крины жито на часъ. Дѣто нѣма машинѣ за върханіе и отвѣваніе, земледѣлци-тъ чакатъ, нѣ-когашъ по цѣли седмицы и мѣсецы, за хубаво врѣме, въ косто да вършатъ снопа-та си, и часто жито-то имъ стои на гумно-то (харманъ-тъ), по цѣли дни и ноци, за вѣтръ. Освѣнъ дѣто много врѣме ся губи напразно, понѣкога жи-то-то изгнива и всичка-та работа на горкый-тъ земледѣлецъ отива напразд-но. Но дѣто има машинѣ, тамъ хора-та могатъ да вършатъ когато искатъ и дѣто некатъ; тѣ могатъ да вършатъ на нивѣ-тъ, на гумно-то, или въ плѣв-никъ-тъ, ако той е голѣмъ; могатъ да вършатъ лѣтъ или зимѣ, въ сухо врѣ-ме или въ дѣждовно. По този начинъ много врѣме ся икономисва и работа-та ся върши по-леко, по-скоро и по-ев-тино.

Нѣкои Европейци сега зематъ жито отъ Америкѣ. Защо, защото въ Евро-пѣ нѣма жито ли? Не, по защото отъ Америкѣ жито-то дохожда по-евтино нежели отъ Турціѣ, отъ Руссіѣ или отъ друго мѣсто. А защо да е тѣй? Една причина е че тамъ ся употребля-ватъ машинѣ, както въ всичкы други отдѣленія на промышленность-тъ тѣй и въ земледѣліе-то. По чрѣзъ това хо-ра-та остануватъ ли безъ работѣ? Ни-какъ; напротивъ всѣкѣ години ся сти-чатъ тамъ хляды работници отъ мно-го други държавы. При това, въ Тур-ціѣ, дѣто нѣма машинѣ, работници-тъ зематъ по 5-10 гроша на день, а въ Америкѣ, дѣто има толкова машинѣ, никой надничаръ не работи за по-до-лу отъ 20-25 гр. на день. По нѣкога на земледѣлческы-тъ работници ся за-плаща по 40-50 гроша надница. Опы-тность-та неопровергаемо доказва, че машинѣ-тъ сѣ голѣмы благодѣтели ка-кто на търговцы-тъ, тѣй и на рабо-тници-тъ.

Чловѣкъ може да си сѣстави еднѣ понятіе за опова, което науки-тъ, ме-ханически-тъ искусства и парны-тъ ма-шины извършватъ, отъ произведенія-та въ еднѣ седмицѣ у Бирмингамъ въ Ан-глиѣ.

Въ този градъ вжтрѣ въ 6 дни ся правятъ 14,000,000 пера; 6,000 ле-гла (креваты); 7,000 пушкы; 300,000 гвоздеи; 100,000,000 копчета; 1,000 сѣдла; 5,000,000 мѣдны и ту-чени монеты; 20,000 чифта очила; 4,500 оки книжны стоки; сѣмпоцѣно-сти за 30,000 лиры; 4,000 мили тель; 7,500 оки игленкы; 3,750 игленны скобичкы; 375,000 оки голѣмы гво-здеи съ бурмы; 37,500 оки желѣзны резета; 30,000 оки чистенъ металл; 30,000 оки Германско (просто) сре-бро; 3,500 мѣхове, и 600,000 оки мѣдны и тучены стоки.

Професоръ Уилкинсенъ, отъ Балти-моръ въ Америкѣ, казва че той прѣзъ 8 години правилъ разны опыты въ хра-неніе-то на домашны животны, именно коніе, кравы, свиніе, волове, и отъ тѣ-зи опыты ся убѣдилъ че всичкы-тъ тѣ-зи животны ще ся хранятъ много по-до-брѣ когато храна-та имъ ся вари, не-жели когато имъ ся дава сурова. Споредъ неговы-тъ смѣтанія, 75 оки варенъ я-ченикъ или варено жито сѣ равны съ 100 оки не варено.

ПОЛИТИЧЕСКІЕ НОВИНЫ.

(Извѣстныя ся че нѣкои отъ читатели-тъ ни критикували една часть отъ политическы-тъ ни новины за недостовѣрны. На тѣзи имъ критикъ ный отговарямы, че тѣ трѣба да помятъ, че единъ редакторъ не е отговоренъ за истинность-тъ на всичко щото обнародва. Когато той самъ утвърди-ва че едно нѣщо ся е случило, тогава той е отговоренъ; и ный никога не утвърди-вамы че едно нѣщо дѣйствително ся е случило, безъ да сме убѣдени, че то е така. Има обаче свѣдѣнія, които редакторъ-тъ не е въ положеніе нито да издирва, нито да критикува. Той може самъ да бѣде въ съмнѣніе за тѣхъ да ли наистинѣ тѣ сѣ така. Какво трѣбъва тогава да направимъ? Да не ги обнародва ли съвсѣмъ? Тѣ може да сѣ истинны; или ако не напълно, то отчасти истинны; или ако не сѣ никакъ истинны, то пакъ читатели-тъ могатъ да заключить нѣщо даже отъ свѣдѣнія, които сами по себе си не сѣ достовѣрны. Прочее, ный обнародвамы такыя новины, безъ да утвърди-вамы сами че тѣ сѣ истинны, и въ сжщо-то врѣме споменувамы источникъ-тъ отъ който сме ги засели, така щото читатели-тъ ни да могатъ да сждятъ за себе си до колко тѣ сѣ достовѣрны. — Ред.)

ВЪЗСТАНИЕ-ТО.

Споредъ *А. Хералдъ* единъ телеграмъ ся пріеалъ отъ Херцеговинѣ който извѣстѣва че Ахмедъ Мухтаръ Паша трѣгналъ отъ Гачко съ една голѣмъ войска за Пивъ, дѣто въ околность-тъ на този градъ имало о-ще нѣколко хилѣды възстаници; но прѣди да ги нападне, той щѣлъ да помоли главатари-тъ имъ да ся възпозувать отъ Султаново-то всеопрошеніе и да ся подчинятъ. Другъ единъ телеграмъ, споредъ сжщый-тъ вѣстникъ, казва че Турскый-тъ военачалникъ накаралъ да направятъ обкопы около станъ-тъ му въ Полиѣ близъ до Австрійскѣ-тъ границѣ, и че по-голѣма-та часть отъ работѣ-тъ въ тѣзи обкопы, ся извршила отъ жители-тъ на едно ближно Далматинско село. Споредъ *Политическыя Коре-спондентъ*, Босненскы-тъ бѣжанци въ Кроа-ціѣ подали едно прошеніе, посредствомъ Генералъ Моллиери, управитель-тъ, на Австрійскый-тъ Императоръ, въ което тѣ мо-лятъ Н. Величество да продължава да ги покровителствува и да имъ позволи да о-станутъ въ земѣ-тъ му.

Споредъ нѣкои телеграмы, казва *А. Хе-ралдъ*, четири седмицы срокъ щѣлъ да ся даде на възстаници-тъ за да сложатъ о-ржія-та си, слѣдъ обнародваніе-то на цар-ско-то всеопрошеніе. Огъзи копто, слѣдъ истеченіе-то на това врѣме, не сложатъ о-ржія-та си, че ся исключатъ отъ всички-тъ общаины правдини, и тѣхны-тъ иму-щества ще ся продадѣтъ, и стойность-тъ имъ ще ся раздаде на фамили-тъ на бѣжан-цы-тъ, които ся завръщатъ. Австрійскы-тъ власти получили наставленія да сдѣйству-ватъ съ Турскы-тъ за примиреніе-то на възстанѣлы-тъ области. Сега наскоро, Ге-нералъ Родичъ, Далматинскый-тъ управителъ, и Али Паша, Босненскый-тъ валия, щѣли да ся срѣдѣтъ на границѣ-тъ за да ся споразумѣтъ върху това.

Ахмедъ Мухтаръ Паша въ единъ теле-грамъ отъ 2-ый того казва, че нѣколко въз-станици, които идѣли отъ Австрійѣ, опыта-ли ся да прѣмѣнятъ рѣкѣ-тъ Савва за да влѣзѣтъ въ Боснѣ. Тѣ были въ 8 малыя ко-рабы, и царскы-тъ войска катъ грѣмѣли върху имъ, два-та кораби потѣкли, а че-ловѣци-тъ въ другы-тъ корабы были убиты.

По внушеніе-то на единъ отъ Силы-тъ, казва *А. Хералдъ*, Сербско-то Правительство испратило единъ комисаринъ въ Цетинѣ за споразумѣніе съ Черногорскый-тъ Князь от-носитедно за примиреніе-то на Херцегови-нѣ. Г-нъ Алмичъ, единъ Сербскый дѣр-жавенъ мѣжъ, ся избралъ да исплѣни това важно посланіе.

Споредъ единъ телеграмъ отъ Виѣна отъ 6-ый того, «Подушванничый-тъ *Пестеръ Лоидъ* утвърди-ва че Великы-тъ Силы, тѣй както и Грѣція, Румѣнія и Чершагора, отка-зали да подкрѣпятъ плано-тъ на Сербіѣ, който по тѣзи причинѣ ся намира уединена».

Единъ Бордеано телеграмъ отъ Вѣлградъ съ датъ отъ 7-ый того казва: «Слѣдѣ-тъ на Русіѣ и Австрійѣ, и появленіе-то на Турскы-тъ войска на границѣ-тъ, спрѣли воинственны-тъ наклонности на Сербіѣ».

ЕГИПЕТЪ И АБИСИНИЯ.

Споредъ единъ телеграмъ отъ Алексан-дрійскый-тъ дописникъ на *Дейли-Новсѣ*, Абисинска-та войска прѣмѣнила рѣкѣ-тъ Деласъ на 25 миляго и нападнала Еги-петскѣ-тъ. Оттова една силна битва послѣ-двала. На слѣдующый-тъ день Абисинци-тъ были отбѣсѣны и тѣ ся оттеглили въ Адовѣ. Везиръ-тъ на Абисинскый-тъ Царъ Ивана, 6 чиновници, и 5,000 души отъ вой-скѣ-тъ му были убиты. Египетскы-тъ за-губы были голѣмы, но побѣда-та была съ-вршенна. На третій-тъ день, Египетска-та войска нападнала Абисинскѣ-тъ, но по-слѣднія-та ся оттеглила. Царъ Иванъ послѣ писалъ на Князь Хасанъ Паша да иска миръ, въ слѣдствіе на което неприятелства-та ся спрѣли. Сега сѣ ся починѣли прѣговори за съвршенно-то спираіе на войнѣ-тъ.

ФРАНЦИЯ.

Ново-то Френско Министерство объявило че ще слѣдѣва единъ политикъ, който, чрѣзъ упаваніе-то на порядокъ-тъ, на свободѣ-тъ и на миръ-тъ, да въздигне Франціѣ въ прежно-то ѣ благоденствіе. Программа-та му, ако и да е рѣшилена Республиканска по характеръ-тъ си, не ся е пріеала до-брѣ отъ радикалы-тъ мѣжѣ на тѣзи пар-тіѣ. Радикалы-та партія ся види да не проумѣва че свобода не е свесовольность, и да не разбира программѣ-тъ на Ново-то Министерство, споредъ който «една Репу-блика повече отъ всякой другъ образъ пра-вленіе, е длжна да покровителствува рели-гіѣ-тъ, имотъ-тъ и фамили-тъ».

Ный не вѣрѣвамы че тѣзи партія е до-статочно силна да повліе Народно-то Съ-браніе за да усвои единъ политикъ проти-вѣ на тѣзи программѣ, но пакъ голѣмъ мѣдрость ся изыска отъ странѣ-тъ на Мар-шалъ Мак-Махоново-то Правителство, за да не бы умѣренны-тъ Республиканци да ся съ-единятъ съ Радикалы-тъ партіѣ противъ него.

Кабинетъ-тъ, който Г-нъ Дюфоръ е из-бралъ, и на който имена-та обнародвахмы вече, състои отъ твърдѣ умѣренны Репу-бликанци. Много умно е че първо-то Репу-бликанско Министерство състои отъ такыя чело-вѣцы, и за това странно ся види дѣто *Республикѣ Франсезъ*, вѣстникъ-тъ на Гам-бета, е починѣлъ вече да критикува новый-тъ Кабинетъ катъ по-малко радикаленъ отъ-колкого трѣбѣва да е. Гамбета е показалъ до сега голѣмъ политическѣ мѣдрость, но той ще направи единъ голѣмъ погрѣшкѣ, а-ко прѣдпріе-ма да възбуди едно противленіе на настоящы-тъ Республиканскы Министры. Додѣто жалува опрѣдленіе-то на всички-тъ такыя умѣренны мѣжѣ, той пріема о-баче, че тѣ трѣбѣва да ся сждѣтъ отъ бѣ-дѣщи-тъ имъ дѣла, и имъ прѣпорѣчва единъ смѣлѣ и рѣшителнѣ политикъ.

ИСПАНІЯ.

Донъ Карло е отишелъ вече въ Англіѣ и междуособна-та война ся свѣрши. При все-чко това положеніе-то на младый-тъ царъ Альфонсо е твърдѣ трудно. До сега проти-вници-тъ му не сѣ были въ състояніе да критикуватъ общѣ-тъ му политикъ твърдѣ строго. Министры-тъ му явили, че причина-та е была междуособна-та война, за дѣто тѣ не сѣ могли да прѣобразувать граждан-скы-тъ работы въ дѣржавѣ-тъ, да смирятъ възстаніе-то въ Кубѣ, да улучшатъ финан-ци-тъ и да съберѣтъ Кортесть-тъ. Сега о-баче младый-тъ царъ и министры-тъ му трѣ-ба да посвятятъ себе си на правителствен-ны прѣобразованія съ дѣятельность и съ бла-горазуміе, защото другояче тѣхна-та поли-тика ще бѣде строго критикувана отъ про-тивници-тъ имъ. Нѣкои обстоятелства въ Испаніѣ сѣ доста благоприятны за това дѣло. Тамъ нѣма толкова много гражданскы и религиозны съперничества колкого въ Франціѣ.

Отвѣтъ Пиренейскы-тъ области привѣр-женници-тъ на Донъ Карло сѣ твърдѣ мал-чина; и тѣ даже сега сѣ въ отчаяніе за негово-то възвръщаніе на прѣстолъ-тъ и

не ще ся борятъ вече за него. Ако въ голѣмы-тъ градове и да ся намира едно зна-чительно число гражданскы прѣобразователи; ако нѣкои отъ работны-тъ классове и да сѣ пріели ученіе-то на Френскы-тъ корен-ны прѣобразователи, и нѣкои отъ книжев-ны-тъ классове да ся показватъ наклонни къмъ революціонны-тъ ученія, пакъ тѣ съ-ставляватъ одна твърдѣ малкѣ часть отъ народъ-тъ. Масса-та на Испанскый-тъ на-родъ малко нѣщо знае и малко ся грижи за революціонны-тъ мнѣнія, които възлѣвѣтъ нѣкои другы Европейскы страны, и за това Царъ-тъ нѣма за какво да ся бои отъ тѣхъ. Има обаче нѣкои классове отъ копто Царъ-тъ трѣбѣва да ся пазѣ добрѣ. Той трѣбѣва да ся пазѣ отъ церковицы-тъ. Тѣ вѣроят-но ще поискатъ онова което не износѣ на него да имъ даде. Папа-та иска отъ Испа-нѣ онова което даже искренны-тъ и вѣр-ны-тъ Испанскы Католици бѣхъ му отказа-ли. Духъ-тъ на Папство-то не ся е измѣнилъ отъ врѣме-то на Инквизиціѣ-тъ, но Ис-панско-то Правителство не може да подчи-ни образованіе-то и писменность-тъ на на-родъ-тъ на Римско-то управленіе, нито пакъ да го остави да държи въ робство у-бѣжденія-та имъ. Религія-та обаче на на-родъ-тъ е Католишка, и трудно ще бѣде за Царъ-тъ да противостои на силно-то и на славолюбиво-то духовенство безъ да на-рани религиозны-тъ чувства на народъ-тъ.

Царъ-тъ има оше по-трудно дѣло отъ това, именно да държи войска-тъ въ едно прилично подчиненіе.

Отъ паденіе-то на Бурбонскѣ-тъ дина-стіѣ въ Испаніѣ, неприятелы-тъ на всяко управленіе вынѣжы сѣ ся трудили да на-правятъ войска-тъ свое ордѣ, чрѣзъ ко-то да извршатъ цѣль-тъ си. Досто-вабѣль-жительно е че прѣзъ минѣлы-тъ исторіѣ на Испаніѣ, различни-тъ партіѣ сѣ ся упова-вали повече на военнѣ-тъ силѣ отколкого на просвѣтѣны-тъ убѣжденія на народъ-тъ. По причинѣ на политикѣ-тъ на Римскѣ-тъ Церквѣ и на Господствующѣ-тъ династіѣ, масса-та на народъ-тъ ся е държала въ дълбоко невѣжество и не ѣ ся е позволява-ло да участвува въ управленіе-то на гра-жданскы-тъ работы. Избирания-та на чле-нове-тъ на Кортесть-тъ сѣ ставали подъ управленіе-то на Министры-тъ или на Гене-ралы-тъ, така щото избрани-тъ не сѣ бы-ли сжщинскы-тъ прѣдставители на народъ-тъ; слѣдовательно рѣшенія-та на Кортесть-тъ не сѣ имали такова вліяніе каквото бѣхъ имали рѣшенія-та на единъ Парламентъ, съ-ставенъ отъ сжщинскы-тъ прѣдствителы на народъ-тъ. Освѣтъ това, въ Испаніѣ не сжществѣва едно общо, просвѣтѣно и наро-дно чувство. Тамъ е имало твърдѣ мало училища, книги и вѣстници чрѣзъ копто та-кова едно чувство да може да ся породѣ и отпосѣ да ся развѣе. Министры-тъ, слѣ-довательно, даже когато тѣхна-та политика е была умна, не сѣ могли да ся отнесѣтъ до народъ-тъ за да ѣмъ подкрѣпи, защото той никога не е былъ въ състояніе да ѣмъ проумѣе. За това тѣ сѣ прибѣгвали до нѣ-кой сполучливъ Генералъ за да могатъ да постигватъ цѣль-тъ си. Такова управленіе е было твърдѣ злочесто за дѣржавѣ-тъ. Ный не можемъ да ся надѣвамы че Царъ Альфон-со ще може изведѣтъ да освободи земѣ-тъ си отъ политическы-тъ изискванія на войска-тъ, но той може да припознае пра-ва-та на народъ-тъ, и по единъ честенъ и искрененъ начинъ да ги призове да сдѣй-ствуватъ съ него. Ако той не прѣзира убѣ-жденія-та и желанія-та на народъ-тъ, но ся показѣва катъ единъ вѣренъ служитель, по-слѣданны-тъ ще го подкрѣпи и ще го защи-щава противъ съзаклятіе-то на недоволен-ны-тъ военны чиновници.

РАЗНЫ НОВИНЫ.

Казѣ ся, че една отъ причины-тъ за внезапно-то спаданіе на Турскы-тъ фон-дове въ Европѣ минѣла-та седмица е, че Секретаръ-тъ на Белгіѣ-тъ Банкѣ злоу-потрѣбилъ единъ голѣмъ сумѣ пары отъ неѣж. Белгіѣ-то Правительство продало въ единъ день 6,000,000 консолидѣ, копто хванѣло въ рѣцѣ-тъ на този секретаръ.

Г-нъ Крупъ, извѣстнѣ-тъ фабрикантъ на топове-тъ Крупъ, подарилъ на Н. И. В. Султана единъ голѣмъ топъ, който струвалъ 20,000 т. л.

Г-нъ Кейвъ, когото Англіѣ-то Прѣ-телство бѣше пратило прѣди нѣколко в-тъ Египетъ за да испыта състояніе-тъ финанціѣ-тъ на Египетскый-тъ Подк-завѣрѣлъ ся вече въ Англіѣ и далъ м-благоприятенъ рапортъ за него, катъ ка-че нѣма никаква мѣлчнотія за изважданіе на Египетъ отъ финансово-то му за-дненіе.

Нова-та народна банка въ Египетъ пріема всички-тъ приходы на область-тъ ще ся снабѣва въ начало-то на всякѣ-динѣ съ единъ бюджетъ на разноску. Прѣзъ годишѣ-тъ всяко Правителство отдѣленіе ще пріема фондове-тъ си отъ Банкѣ-тъ, и количество-то коестъ ся даде на всяко отъ тѣхъ ще бѣде о-дѣлено въ бюджетъ-тъ. По този на-Банка-та ще бѣде въ състояніе да уп-вляѣва финанціѣ-тъ на Египетъ и да па-лихѣ-тъ на дългове-тъ му.

Говори ся че една желѣзница ще ся-чле да ся прави отъ Яфѣ до Іерусал-

Споредъ единъ послѣденъ телеграмъ С.-Петербургъ, една война ся появила-жду Японіѣ и Корейѣ.

Испанско-то Правителство рѣшило да п-ти единъ войска отъ 50,000 души въ О-Кубѣ изведѣтъ за да смаже възстан-то и да прѣдвари всякѣ опасность отъ-мериканско-то намѣсаніе. Единъ парадъ-който носѣлъ помощь за възстаницы-тъ Кубѣ, ся хванѣлъ отъ Испанскѣ-тъ флѣ

Министерство-то на Тѣрговѣ-тъ куп-нѣколко нѣща отъ мѣстны-тъ произведе-за Филадельфійско-то Столѣтно Изложеніе-една часть отъ тѣхъ ся испратила вече-Америкѣ. Турскы-тъ произведенія ще-изложѣтъ въ особно отдѣленіе подъ на-дѣрательство-то на Турско-то Посолство-Вашингтонѣ. Тѣ може да привлѣкѣтъ го-мо вниманіе, защото този е прѣвъ нѣтъ-дѣто Турціѣ ся прѣдставляѣва въ едно-мериканско изложеніе.

Минѣла-та Сѣббота, Генералъ Игнатіѣ-Русскы-тъ Посланникъ, ся пріеалъ на-чѣ-нѣ ауденціѣ отъ Н. И. В. Султана въ-нѣ латъ-тъ на Долма-багче. Ауденціѣ-та трѣ-яла нѣколко врѣме, прѣзъ което, Н. Прѣ-сходительство прѣдставилъ на Султана ед-своелично писмо отъ Русскый-тъ Импер-торъ, въ което му яѣвалъ рожденіе-то в-дѣца-та на прямы-тъ му сродници, имена-ла Великый-тъ Князь Владиміра и на Ве-ликий-тъ Князь Михаила, управитель-тъ Кавказъ.

ОФИЦИАЛЬНО СЪОБЩЕНІЕ.

Высока-та Порга ся извѣстила звани-че Черногорскый-тъ Князь испратилъ Прѣ-сѣдатель-тъ на Черногорскый-тъ Сенатъ, сенаторы-тъ Бошковичъ и Урбица въ Гра-хово (на Турско-Черногорскѣ-тъ границѣ) за да съобщить строгы-тъ му заповѣди о-поддържаніе-то на неутралность-тъ относ-ительно до Херцеговинѣ.

ПОСЛѣДНИ ТЕЛЕГРАФИЧЕСКЫ ДЕПЕШИ.

Рагуза, 8 Мартъ. — Священники-тъ О-лекъ и Мусичъ, съ 80 души отъ послѣд-вателы-тъ си сѣ были прогонени въ Ав-стрійскѣ-тъ земѣ. Споредъ единъ другъ-телеграмъ, чѣта-та на попъ Мусича ся у-ничтожила съвршенно.

Лондонъ, 8 Мартъ. — Царица-та ще-трѣгне на 15 того за Европейскый-тъ ма-терикъ. Нейно Величество ще прѣмѣни въ-Германіѣ до край-тъ на Априлія или до-начало-то на Маія.

Римъ, 8 Мартъ. — Сенѣръ Минхети о-бѣли днесъ че Царъ-тъ пріеалъ оставкѣ-тъ на Кабинетъ-тъ, но че Министры-тъ ще за-държатъ службы-тъ си додѣто новый-тъ Кабинетъ ся състави.

Издаѣ ся отъ Американско-то Еван-гелско Общество.

Редакторъ Т. Л. Байнгтонъ.

Въ печатницѣ-тъ на Д. АРАМІАНА
Агонианъ-ханъ № 12.